

**OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA TROŠARINE NA ENERGENTE KOJI
SE KORISTE KAO POGONSKO GORIVO ZA PLOVIDBU
- informativni dokument -**

1. OPĆENITO

Uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja trošarine na energente koji se koriste kao pogonsko gorivo za plovidbu uređeni su:

- člankom 101. stavkom 1. točkom 2. i stavkom 4. Zakona o trošarinama (NN, br. 22/2013 i 32/2013),
- Pravilnikom o uvjetima i načinu oslobođenja od plaćanja trošarine na energente koji se koriste kao pogonsko gorivo za plovidbu (NN, br. 58/2013, 72/2013, 69/2014 i 157/2014).

2. KORISNICI PRAVA NA POTROŠNJU ENERGENATA OSLOBOĐENIH OD PLAĆANJA TROŠARINE KOJI SE KORISTE KAO POGONSKO GORIVO ZA PLOVIDBU

Pravo na potrošnju energenata oslobođene od plaćanja trošarine koji se koriste kao pogonsko gorivo za plovidbu imaju osobe (korisnici prava) koje plovne objekte i plovila upisane u odgovarajuće registre koriste za plovidbu u gospodarske svrhe, i to:

1. plovne objekte u pomorskoj plovidbi, odnosno:

a) brodove u međunarodnoj plovidbi;

b) brodove u nacionalnoj plovidbi (brodovi koji obavljaju linijski obalni promet, javni brodovi i brodovi koji se koriste za potrebe javnih tijela, brodovi koji obavljaju prijevoz tereta i putnika i koji obavljaju druge gospodarske djelatnosti te brodovi za posebne namjene);

c) jahte sa stalno ukrcanom profesionalnom posadom s valjanom pomorskom knjižicom izdanom sukladno posebnim propisima kojima se izravno i isključivo obavlja gospodarska, odnosno komercijalna djelatnost smještaja gostiju uz plaćanje naknade;

d) brodice (javne brodice, kao i one koje se koriste za potrebe javnih tijela, brodice koje obavljaju prijevoz tereta i putnika te koje obavljaju druge gospodarske djelatnosti, osim chartera).

2. plovila u unutarnjoj plovidbi (rijeke i jezera), odnosno:

a) plovila u međunarodnoj plovidbi;

b) plovila u nacionalnoj plovidbi (plovila koji se koriste za potrebe javnih tijela, plovila koja obavljaju prijevoz tereta i putnika te koja obavljaju druge gospodarske djelatnosti i plovila za posebne namjene);

c) čamce (čamci koji se koriste za potrebe javnih tijela, čamci koji obavljaju prijevoz tereta i putnika te koji obavljaju druge gospodarske djelatnosti i čamci za posebne namjene).

3. NAČIN OSLOBAĐANJA OD PLAĆANJA TROŠARINE NA ENERGENTE KOJI SE KORISTE KAO POGONSKO GORIVO ZA PLOVIDBU

Pravo na oslobođenje od plaćanja trošarine na energente koji se koriste kao pogonsko gorivo za plovidbu ostvaruju se na jedan od sljedećih načina:

- **IZRAVNO**, i to:
  - korištenjem plinskog ulja obojanog plavom bojom i označenog propisanim indikatorom uz karticu goriva za plovidbu (koju izdaje ministarstvo nadležno za plovidbu), te
  - korištenjem (neobojanog i neoznačenog) plinskog ulja na koji nije obračunata trošarina isporučenog direktno iz trošarinskog skladišta (isključivo za pogon brodova u međunarodnoj pomorskoj i međunarodnoj unutarnjoj plovidbi);
- putem **POVRATA PLAĆENE TROŠARINE** za bezolovni motorni benzin.

4. IZRAVNO OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA TROŠARINE (PLINSKO ULJE OBOJANO PLAVOM BOJOM)

4.1. OPĆENITO

Pravo na potrošnju plinskog ulja obojanog plavom bojom i označenog propisanim indikatorom uz karticu goriva za plovidbu:

- imaju osobe upisane u odgovarajući upisnik, odnosno očevidnik kao vlasnici, brodari ili korisnici financijskog leasinga plovni objekata ili plovila sukladno posebnom propisu (korisnici prava).

Financijska agencija (FINA):

- zaprima zahtjeve za izradu kartice goriva za plovidbu od korisnika prava,
- izrađuje kartice goriva za plovidbu temeljem zahtjeva i rješenja ministarstva nadležnog za plovidbu, te
- kartice goriva za plovidbu uručuje korisnicima prava.

Pravo na karticu goriva za plovidbu stječe se na temelju rješenja kojeg izdaje ministarstvo nadležno na plovidbu:

- **po službenoj dužnosti:** za svaki pojedinačni brod
- **na zahtjev** vlasnika, odnosno korisnika financijskog leasinga, i to za:

- **jahte** sa stalno ukrcanom profesionalnom posadom s valjanom pomorskom knjižicom izdanom sukladno posebnim propisima kojima se izravno i isključivo obavlja gospodarska, odnosno komercijalna djelatnost smještaja gostiju uz plaćanje naknade
- **brodice** (javne brodice, kao i one koje se koriste za potrebe javnih tijela, brodice koje obavljaju prijevoz tereta i putnika te koje obavljaju druge gospodarske djelatnosti, osim chartera), te
- **čamce** (čamci koji se koriste za potrebe javnih tijela, čamci koji obavljaju prijevoz tereta i putnika te koji obavljaju druge gospodarske djelatnosti i čamci za posebne namjene).

4.2. GODIŠNJA KVOTA POTROŠNJE

Korisnici prava na potrošnju plinskog ulja obojanog plavom bojom mogu ostvariti pravo na potrošnju plinskog ulja u količini odobrene godišnje kvote potrošnje.

Rješenjem o izdavanju kartice goriva za plovidbu utvrđuje se godišnja kvota potrošnje.

Iznimno, korisnik prava na potrošnju plinskog ulja obojanog plavom bojom može podnijeti zahtjev ministarstvu nadležnom za plovidbu za povećanjem odobrene godišnje kvote potrošnje.

Korisnik prava može podnijeti ministarstvu nadležnom za plovidbu zahtjev za povećanjem odobrene godišnje kvote potrošnje samo jednom u tijeku tekuće kalendarske godine uz predočenje odgovarajuće dokumentacije kojom dokazuje njegovu opravdanost (koncesija pomorskog dobra, zamjena pogonskog stroja, prošireni opseg poslovanja i drugo).

Odobrena godišnja kvota potrošnje može iznositi najviše do jedne trećine odobrene količine za tekuću kalendarsku godinu, što ministarstvo nadležno za plovidbu utvrđuje novim rješenjem.

Korisnik prava na potrošnju plinskog ulja obojanog plavom bojom ne može odobreno, a neiskorišteno pravo na potrošnju plinskog ulja iz tekuće kalendarske godine prenijeti niti koristiti u sljedećoj kalendarskoj godini.

Iznimno, ako su iskorištene količine plinskog ulja korisnika prava veće od odobrenih količina za tekuću godinu, za količinu od najviše do 10 litara umanjit će se odobrena količina u sljedećoj godini.

4.3. OBVEZE KORISNIKA PRAVA I PRODAVATELJA PLINSKOG ULJA OBOJANOG PLAVOM BOJOM

Korisnik prava koji je preuzeo karticu goriva za plovidbu dužan je prije kupnje plinskog ulja obojanog plavom bojom za namjenu plovidbe iz prodavatelju predočiti karticu goriva za plovidbu.

Prodavatelj koji prodaje plinsko ulje obojano plavom bojom korisnicima prava dužan je provjeriti da je plovni objekt, odnosno plovilo u koje se vrši izravno utakanje plinskog ulja obojanog plavom bojom navedeno u kartici goriva za plovidbu korisnika prava, istog prije prodaje izvijestiti o raspoloživoj količini te izvršiti prodaju izravnim utakanjem u

spremnik plovnog objekta ili plovila korisnika prava uz izdavanje računa s posebnom oznakom R-1 ili R-2 prema propisima o porezu na dodanu vrijednost.

Prodavatelj ne smije utakati plinsko ulje obojano plavom bojom korisniku prava u spremnik motornog vozila ili radnog stroja.

Prodavatelj mora zadovoljiti tehničke uvjete prihvata kartice goriva za plovidbu. Tehnički uvjeti prihvata kartice goriva za plovidbu javno se objavljuju na internetskim stranicama FINE, Carinske uprave i ministarstva nadležnog za plovidbu.

4.4. OBVEZA DOSTAVLJANJA OBAVIJESTI O KOLIČINAMA PLINSKOG ULJA OBOJANOG PLAVOM BOJOM KOJE NISU POTROŠENE U PRETHODNOJ KALENDARSKOJ GODINI

Korisnik prava obavezan je najkasnije do 15. siječnja tekuće kalendarske godine carinskom uredu nadležnom prema svome sjedištu, odnosno prebivalištu dostaviti obavijest o količinama plinskog ulja obojanog plavom bojom u spremniku plovnog objekta ili plovila koje je nabavio za svaki pojedini plovni objekt ili plovilo, a koje nisu potrošene u prethodnoj kalendarskoj godini zaključno sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne kalendarske godine.

Obavijest se dostavlja na Obrascu OSK iz Priloga 2A Pravilnika.

4.5. NADZOR NAD KORIŠTENJEM I PRODAJOM OZNAČENIH PLINSKIH ULJA I DRUGIH ENERGENATA

Ako se pri nadzoru motornih vozila, plovnih objekata, plovila, drugih motora ili strojeva utvrdi da se označena plinska ulja koriste u druge svrhe osim u svrhe i na način propisan Zakonom o trošarinama, vlasniku motornog vozila, plovnog objekta, plovila, drugog motora ili stroja trošarina se obračunava na količine koje odgovaraju obujmu spremnika pogonskog goriva uvećane sto puta, prema najvišem iznosu trošarine propisanom za energent koji se koristi kao pogonsko gorivo.

Ako se pri nadzoru, temeljem knjigovodstvenih i drugih isprava ili na drugi način, utvrdi da se energenti na koje je visina trošarine snižena ili energenti za koje nije plaćena trošarina ili je primijenjeno oslobođenje od plaćanja trošarine kupuju, prevoze, prerađuju, posjeduju, drže ili prodaju suprotno odredbama Zakona o trošarinama, osobi koja je nezakonito postupala trošarina se obračunava na one količine za koje se utvrdi da su bile predmet nezakonitog postupanja, i to:

1. uvećano za dvadeset puta osobi koja je kupovala energente,
2. uvećano za sto puta osobi koja je posjedovala, prevozila, držala, prerađivala ili prodavala energente.

Trošarina se obračunava se prema najvišem važećem iznosu trošarine propisanom za pogonsko gorivo ovisno o vrsti energenta koji je predmet nezakonitog postupanja.

Pri tome se smatra da su energenti predmet nezakonitog postupanja ako osoba koja postupa s energentima ne može dokazati pravilnost stjecanja, posjedovanja i svakog drugog raspolaganja, a iz okolnosti slučaja proizlazi da je s energentima nezakonito postupano.

Plinska ulja u spremniku motornih vozila, plovnih objekata, plovila ili drugih motora ili strojeva smatraju se označenima ako sadrže sredstvo za označavanje u bilo kojoj koncentraciji i bez obzira na boju.

4.6. OZNAČAVANJE

Plinsko ulje koje se koristi za namjene u poljoprivredi, ribolovu, ribogojstvu i akvakulturi iz mora biti obojano plavom bojom C.I. Solvent Blue 35 te mora biti označeno propisanim indikatorom. Plinsko ulje obojano plavom bojom mora sadržavati indikator C.I. Solvent Yellow 124 (N-etil-N-2-(1-izobutoksietoksi) etil-4-(fenilazo) anilin) u količini ne manjoj od 6 mg/l, a ne većoj od 9 mg/l.

Količina i prisutnost indikatora određuje se prema harmoniziranoj referentnoj metodi Europske unije za dokazivanje Euromarkera (Solvent Yellow 124) u plinskom ulju.

Označavanje plinskog ulja može se obavljati samo u trošarinskom skladištu ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta kojemu je u odobrenju za ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta i za trošarinsko skladište odobreno i označavanje plinskog ulja za propisane namjene te koji u svom trošarinskom skladištu ima postrojenja prikladna za doziranje, miješanje ili slična postrojenja uz čiju pomoć se može osigurati propisano označavanje.

Doziranje sredstva za označavanje propisanih u ovom članku utvrđuje se instrumentom za ispitivanje količine indikatora za označavanje koji mora biti tehnički pregledan i ovjeren od strane tijela nadležnog za mjeriteljstvo te odobren i po potrebi plombiran od strane carinskog ureda nadležnog prema lokaciji trošarinskog skladišta, osim ako nije provedivo ispitivanje označenog plinskog ulja u akreditiranom laboratoriju prema harmoniziranoj referentnoj metodi Europske unije za dokazivanje Euromarkera.

Skladištenje plinskog ulja obojanog plavom bojom mora se obaviti na način kojim se osigurava da drugi proizvodi ne utječu na neutraliziranje sredstava za označavanje.

Prije otpreme iz trošarinskog skladišta plinsko ulje iz mora biti propisano označeno.

Prilikom uvoza za označeno plinsko ulje se mora priložiti potvrda inozemnog dobavljača o vrsti i količini tvari za označavanje ovjerena od nadležnog tijela kojom se dokazuje da je plinsko ulje propisno označeno.

5. IZRAVNO OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA TROŠARINE (NEOBOJANO I NEOZNAČENO PLINSKO ULJE)

Isključivo za pogon brodova u međunarodnoj pomorskoj i međunarodnoj unutarnjoj plovidbi plinsko ulje (neobojano i neoznačeno) se može koristiti kao pogonsko gorivo za plovidbu uz izravno oslobođenje od plaćanja trošarine ako:

- se neposredno nabavlja iz trošarinskog skladišta te ako
- korisnik prava pri nabavi podnese isprave kojima dokazuje komercijalno obavljanje plovidbe u međunarodnoj pomorskoj i međunarodnoj unutarnjoj plovidbi (dokumentaciju iz koje je razvidan predmet poslovanja, odnosno broj i datum registracije djelatnosti i ime tijela koje je registriralo djelatnost, odlazeći manifest ili drugu odgovarajuću međunarodno priznatu ispravu i drugo).

6. POVRAT TROŠARINE ZA BEZOLOVNI MOTORNI BENZIN

Općenito

Pravo na povrat plaćene trošarine temeljem podnesenog zahtjeva za povrat imaju isključivo:

- korisnici prava koji su (za svaku kalendarsku godinu) **upisani u registar korisnika prava na povrat** plaćene trošarine na bezolovni motorni benzin u nacionalnoj plovidbi (registar korisnika povrata), i to za razdoblje počevši od dana upisa u registar korisnika povrata,
- za potrošene količine bezolovnog motornog benzina, a najviše do odobrene godišnje kvote potrošnje (**godišnju kvotu potrošnje** bezolovnog motornog benzina **za** svaki pojedinačni plovni objekt, odnosno plovilo i **kalendarsku godinu** na zahtjev vlasnika, odnosno korisnika financijskog leasinga rješenjem **utvrđuje ministarstvo nadležno za plovidbu**).

Zahtjev za upis u registar korisnika povrata

Zahtjev za upis u registar korisnika povrata podnosi se **za svaku kalendarsku godinu**.

Zahtjev za upis u registar korisnika povrata podnosi se carinskom uredu nadležnom prema sjedištu, odnosno prebivalištu korisnika prava u 3 primjerka na Obrascu PUR-B iz Priloga 5 Pravilnika.

Uz zahtjev za upis u registar korisnika povrata se prilaže:

- preslika izvoda iz sudskoga, obrtnog ili drugog registra iz kojega je razvidna registrirana djelatnost pomorskoga prijevoza putnika ili tereta, odnosno obavljanja komercijalnog prijevoza na unutarnjim plovnim putovima podnositelja zahtjeva, ne starijeg od 6 mjeseci,
- preslika upisnog lista za brod, odnosno jahtu ili dozvole za plovidbu brodice, odnosno čamca,
- preslika rješenja ministarstva nadležnog za plovidbu iz članka 20. ovoga Pravilnika kojim se utvrđuje godišnja kvota potrošnje bezolovnog motornog benzina,
- potvrda Porezne uprave da korisnik prava nema nenamirenih dospjelih obveza s naslova javnih davanja, ne starija od 30 dana.

Korisnik prava može biti upisan u registar korisnika povrata ako nema nenamirenih dospjelih obveza s naslova javnih davanja čije je utvrđivanje, naplata i nadzor u nadležnosti Carinske uprave, uključujući i novčane kazne izrečene pravomoćnim i izvršnim rješenjem o prekršaju iz nadležnosti Carinske uprave.

Zahtjev za povrat trošarine

Zahtjev za povrat trošarine se podnosi carinskom uredu nadležnom prema sjedištu, odnosno prebivalištu korisnika prava na Obrascu ZPB iz Priloga 3 Pravilnika.

Zahtjevu za povrat trošarine obvezno se prilaže:

- preslika rješenja ministarstva nadležnog za plovidbu iz članka 20. ovoga Pravilnika kojim se utvrđuje godišnja kvota potrošnje bezolovnog motornog benzina;
- evidencija potrošnje bezolovnog motornog benzina za obavljanje registrirane djelatnosti s pripadajućim računima o nabavljenom bezolovnom motornom benzinu (s posebnom oznakom R-1 ili R-2 prema propisima o PDV-u) i računima za isporučena dobra ili obavljene usluge u okviru obavljanja djelatnosti pomorskoga obalnog prijevoza putnika ili tereta, odnosno obavljanja komercijalnog prijevoza na unutarnjim plovnim putovima koji čine sastavni dio te evidencije (evidencija potrošnje). Evidencija potrošnje se vodi na Obrascu EPB iz Priloga 4 Pravilnika;
- potvrda Porezne uprave da korisnik prava nema nenamirenih dospjelih obveza s naslova javnih davanja, ne starija od 30 dana.

Ako se zahtjev za povrat trošarine odnosi na jahtu, brodicu i čamac zahtjevu se dodatno prilaže i:

- preslika ugovora o radu za svakog člana posade jahte, odnosno preslika ugovora o radu za svakog člana posade brodice, odnosno čamca i/ili rješenja o registraciji obrta,
- izjava da će se jahta, brodica, odnosno čamac koristiti izravno i isključivo za obavljanje gospodarske, odnosno komercijalne djelatnosti uz plaćanje naknade što isključuje bilo kakvu privatnu uporabu, pri čemu se privatnom uporabom, između ostaloga, smatra i svako korištenje plovnih objekata i plovila od njihovih vlasnika ili korisnika financijskog leasinga i članova njihovih obitelji, uključujući i članove upravnog i nadzornog odbora te zaposlenike tvrtke koja je vlasnik ili primatelj financijskog leasinga ili korištenje plovnih objekata i plovila na temelju ugovora o najmu s posadom ili bez posade, odnosno drugih osnova koje se ne mogu klasificirati kao komercijalne.

Rokovi za podnošenje zahtjeva za povrat trošarine

Zahtjev se podnosi odvojeno za svako četveromjesečno razdoblje u kalendarskoj godini, najkasnije do:

- zadnjeg dana mjeseca svibnja za četveromjesečno razdoblje siječanj-travanj tekuće kalendarske godine,
- zadnjeg dana mjeseca rujna za četveromjesečno razdoblje svibanj-kolovoz tekuće kalendarske godine,
- zadnjeg dana mjeseca siječnja sljedeće kalendarske godine za četveromjesečno razdoblje rujna-prosinac prethodne kalendarske godine.

7. POVRAT TROŠARINE ZA BEZOLOVNI MOTORNI BENZIN KOJI KORISTE JAVNI BRODOVI, BRODICE I ČAMCI TE BRODOVI, BRODICE I ČAMCI KOJI SE KORISTE ZA POTREBE JAVNIH TIJELA

Pravo na povrat plaćene trošarine korisnici prava ostvaruju temeljem zahtjeva koji se podnosi carinskom uredu nadležnom prema sjedištu, odnosno prebivalištu korisnika prava na Obrascu ZPJT iz Priloga 6 Pravilnika.

- korisnici prava se **ne upisuju se u registar korisnika povrata.**
- za javne brodove, brodice i čamce te brodove, brodice i čamce koji se koriste za potrebe javnih tijela **se ne određuje godišnja kvota potrošnje.**

Uz zahtjev za povrat trošarine korisnici prava obvezno prilažu:

- evidenciju potrošnje bezolovnog motornog benzina za javne brodove, brodice i čamce te brodove, brodice i čamce koji se koriste za potrebe javnih tijela (evidencija potrošnje za javne brodove i brodice). Evidencija potrošnje za javne brodove i brodice se vodi na Obrascu EPJT iz Priloga 7 Pravilnika;
- presliku izvoda iz odgovarajućeg upisnika, odnosno očevidnika za javni brod, brodicu i čamac, odnosno brod, brodicu i čamac koji se koristi za potrebe javnih tijela.

Zahtjev se podnosi odvojeno za svako četveromjesečno razdoblje u kalendarskoj godini kako je to gore navedeno.